CultureTalk Tibetan Language and Culture Video Transcripts:
http://langmedia.fivecolleges.edu

Visiting the *Barkhor*

Lhasa Dialect

Tibetan transcript:

ཨ་ནས་དགོན་པ་ཕུད་པའི་ས་ཆ་གང་ལ་འགྲོ་ས་ཡོད་རེད་ཟེར་ན་ད་བར་སྐོར། བར་སྐོར་དེ་ཚང་མའི་ བོད་ས་ཆའི་གང་ཡིན་ནི་ལ\། ཕྱི་རྒྱལ་གང་ལ་འགྲོ་ནི་ལ། བར་སྐོར་ལ་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་ དགོས་རེད། གཙེ་རེ་ཟེར་ན། བར་སྐོར་ད་བོད་ཀྱིས་ད་ཆབ་སྲིད་དང་། གཙེ་རེ་ཟོ་མོ་ཟོ་ས་ཡིན་ན་ གཙེ་ཡིན་ན་ལྷེ་གནས་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད། མི་ཚང་མ་ལྷ་ས་འགྲོ་གི་ཡིན་ཟེར་ན་ད་ཇོ་ཁང་ཡོད་ས་འི་བར་སྐོར་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན་ཟེར་གིས་ཡོད་རེད། ལྷ་ས་འི་ དངོས་ནས་བཤད་ན་ ལྷ་ས་འགྲོ་གི་ཡིན་ཟེར་ན ངའི་དཀྱིལ་དེ་བར་སྐོར་ཡོད་ས་དང་ཇོ་ཁང་ཡོད་ས་དེར་ཟེར་གི་རེད། ཡང་ཁམས་དང་ཨ་མདོའི་དངོས་ནས་བཤད་ན་ལྷ་ས་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་ཟེས་ན་ལྷ་ས་ཡོང་ལ་བཤད་གི་ཡོད་རེད། ཡང་ལྷ་ས་རང་ནས་བཤད་ན་ལྷ་ས་འགྲོ་གི་ཡིན་ཟེར་ན་བར་སྐོར་དང་ཇོ་ཁང་མ་གཏོགས་བཤད་གི་ཡོད་མ་རེད། ཨ་ནས་ དེར་ཕྱིན་ན་ད་ཚོང་ཁང་འདུ་མི་འདུ་ཡོད་རེད། རྒྱ་གར་ཀྱི་ཚོང་ཁང་ཡོད་རེད། བོད་ཀྱི་ཚོང་ཁང་ཡོད་རེད། བོད་ཀྱིས་ཚོང་ཁང་ནང་ད་བོད་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་འདུ་མི་འདུ་བཙོང་ཡ་ཡོད་རེད། ཨ་ནས་བོད་ཀྱིས་གོས་འདུ་མི་འདུ་ཉོ་ཡ་ཡོད་རེད། ཨ་ནས་རྒྱན་ཆ་དེ་ བར་སྐོར་དོས་ས་ལུ་སྐོར་ཅེ་འགྲོ་དགོས་རེད་འ། མདུན་དེར་ཇོ་ཁང་ནང་ལོག་ཡར་ འཕྲལ་ས་འི་མདུན་ཅེ། ཞོག་དེར་བསང་བཏང་ས་འི་བསང་ཁྲི་ཡོད་རེད། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཞི་ལ་ཨ་ནས་ གཅེ་ད""""" " ང་ཚོའི་དེ་གཅེ""" དར་ལྷོག་ཟེར་གི་མི་འདུག་པེ" དར་ལྷོག་ཁང་དེ་དར་མང་པོ་དཀྱི་བཞག་ཡོད་རེད། ཨ་ ནས་སྐོར་རྒྱབ་ནས་ཕྱིན་ན་ཚོང་ཁང་དཔེ་མང་པོ་ཡོད་རེད། རྒྱན་ཆ་བཙོང་ བའི་ཚོང་ཁང་ཡོད་རེད། ད་ཚོང་ཁང་འདུ་མི་འདུ་ཡོད་རེད། བར་སྐོར་ད་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་དགོས་རེད། ཨ་ནས་ཁ་ གང་ནན་བཙོང་ས་ ད་བོད་ལ་ཕྱིན་ན་ཕྱི་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་ཁ་གང་ན་ལ་མཉམ་པོ་ཆེད་གི་འདུག་འ། ས་གང་ན""" ང་ཚོའི་ས་གང་ན་ཟེར་གི་རེད། ས་གང་ནང་ནམ་ཀུ་ངང་ ཨ་ནས་ད་ ཕྱི་རྒྱལ་གིས་ལབ་ཡ་གིས་བོད་ཀྱིས་ལག་རྩལ་ཡོད་པའི་ཨ་ལན་ཟུང་ངང་ཕྱི་རྒྱལ་ཁ་ ནས་ཡོད་ཕའི་ཨ་འདུ་ཤིང་གིས་བཟོས་པའི་ ལག་རྩལ་བཅས་བ་ཅེ། ཨ་ནས་དེང་སེང་ཕྱི་རྒྱལ་གིས་ལབ་ན་ handcraft བོད་ཀྱིས་བཟོ་པའི་ ས་སོ་རང་གིས་བཟོ་པའི་ ས་གང་ན་ངང་ཨེ་འདུའི་ཁ་གང་ན་ ད་ཨེ་འདུ་ ཚོག་ཏུ་(གྲངས་མང)འདུག་འ""" དེ་འདུ་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་དག་འ་པོ་ཆུས་གིས་འདུག་འ" ཨ་ནས་དེ་འདུ་ ཡོད་རེད། ཨ་ནས་ཐང་ག་འདུ་མི་འདུ་ གསེར་ཐང་ཅེ། གསེར་རྒྱང་རྒྱང་གིས་བྱིས་ཡོད་པའི་གསེར་ཐང། ཨ་ ནས་རྩོ་མཚོན་ མཚོན་ཚང་མ་naturalཏོ་མཚོན་གིས་བྱིས་བཞག་པ་དེ་ཅེ། ཨ་ནས་ ལྷན་ཚུ་འདུ་མི་འདུ་བཙོང་ཡ་ ཡོད་རེད། དེ་གཅེ་ལྷན་ཁང་ ངང" བོད་ལྷན་ཉོ་དགོས་ཡོད་ན་ཨ་ནས་ བར་སྐོར་གིས་བར་དེ་བོད་ལྷན་ད་དེ་ དག་མང་པོ་ཡོད་རེད། ཨ་ནས་ བོད་ཆས་དགོས་ཡོད་ན་ མང་ཆེ་བ""" ཁམས་ས་ཆའི་བོད་ཆས་ ཨ་མདོའི་ས་ ཆའི་བོད་ཆས་ ལྷ་ས་ས་ཆའི་བོད་ཆས། གཅེ་ཉོ་དགོས་ན་ཡོད་རེད། ཨ་ནས་དེ་ནས་ བར་སྐོར་གིས་ཟུར་དེ་ ནས་ཕར་དོག་ཚམ་ཕྱིན་ན་ ཡང་དེར་ ཁ་ལག་ཉོ་སར"" ད་ ཐོད་ཀྱིས་ཁ་ལག""" ད་ཆུ་ར་ཉོ་དགོས་ཡོད་ན་ ཐོད་ ཀྱིས་ཙམ་པ་ཉོ་དགོས་ཡོད་ན་ ཤ་ཉོ་དགོས་ཡོད་ན་ ད་ཤ་སྐམ་པོ་ཉོ་དགོས་ཡོད་ན་ ཆོན་པ་ཉོ་དགོས་ན་ གཅེ་ ཡིན་ན་ཉོ་ཡ་ཡོད་རེད། ཚང་མ་དེར་ཡོད་རེད། ཨ་ནས་ མང་ཆེ་བ་ཕྱིག་ལོག་གིས་མི་ཐོན་ན་བར་སྐོར་ད་ངེས་ བར་དུ་འགྲོ་དགོས་རེད། དེ་ནས་ཡང་གཞན་པ་ཐོད་ཀྱིས་རིགས་གནས་གཅིག་ གང་འདུ་ས་ལས་ཐོང་གི"ཡོད་རེད་ ཟེར་ན"། ངེས་པར་དུ་ནང་མ་ཟེར་བ་ཞིག་མི་འདུག་པེ། ནང་མ་དེའི་ནང་ལ་འགྲོ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། གང་

འདྲ་སུ་ལབ་ན།།། དཀར་མའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱིས་ཞབས་ཐོ། ཞབས་ཐོ་འདྲ་མི་འདྲ་གཏོན་གི་འདུག་འ། ཨ་ནས་ གོང་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཡོད་མ་རེད། དཔྱིན་ན། ཨ་ནས་ ནང་མའི་ནང་ལ་མི་མང་པོ་ཅི། ནང་མའི་ནང་ཕྱིན་ན་ཨ་ ནས་བོད་ཀྱིས་སྒྲུ་ཆལ།།དང་ཁྱབ་སྟོན་སྐོར།།། གཞས་བཏང་ཡ་ཡིན་ན། ཞབས་ཐོ་ཁྱབ་ཡ་ཡིན་ན་ཚང་མ་ནང་མའི་ ནང་མང་ཆེ་བ་མཐོང་གི་རེད། ཨ་ནས་ ནང་མའི་ཕྱིན་ན་ད་ཡང་ ང་ཚོའི་ཨ་རིའི་ Bar ཟེར་གི་འདུག་འ། Barདང་གཅིག་བྱ་ཡོད་མ་རེད། གཅེ་ཟེར་ན་ད་ ཁྱོད་ཚོ་ནང་ལོག་ཡར་ཕྱིན། ཨ་ནས་བསྡད་ས་འཚོར།། ཨ་ནས་ སོ་སོའི་ཚང་འཐོང་འདོད་ཡོད་ན་ཚང་ཉོས། དེ་ནས་ད་ Performance བྱས་གིས་རེད་འ།། དེ་ནས་མི་ཚོའི་ ཞབས་ཐོ་ལྟར(འཁྱབ) གཞས་བཏང། ཨ་ནས་སོ་སོའི་བལྟས་ནས་བསྡད་རྒྱུ་རེད། ཨེ་འདྲ་ཚར་སོང་ན་ཡང་ ས་ཆ་འདི་ལ་ཡང་སོ་སོའི་ཕྱིར་དུ་Party གཅིག་འདུག་འ། ཨེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། སོ་སོའི་ཚང་བདུད་ ནང་ མི་དེ་ལྟན་འཛོམས། ལྟད་མོ་བལྟས་ ཨ་ནས་བལྟས་ས་ར་སོང་ན་ལོག་འགྲོ་ཡ་རེད། ཞུགས་དུ་སོ་སོ་དེ་དག་བསྡད་ ནས་ཡང་ཞབས་ཐོ་འཁྱབ་ཡ་ཨེ་འདྲ་ཡོད་མ་རེད། ད་མང་ཆེ་བ་ད་སོ་སོའི།།། ཨོ་རེད།།། ནང་མ་ཁ་ཤས་ནང་ དེས་ཡོད་རེད་ གཅེ་ས་ སྐོར་ཐོ་ཡོད་རེད། སྐོར་ཐོ་རྩེ་ཡ་ ངཀྱེལ་དེ་ལ་མི་ཡོང་བ་དེ་དག་ལ་སོ་སོའི་རྩེ་མོ་འདྲ་རྩེ་ འདོད་ཡོད་ན་སྐོར་ཐོ་རྩེ། མཁན་དུ། ཞབས་ཐོ་ལྟར་མཁན་དེ་དང་མཁན་དུ་སྐོར་ཐོ་རྩེ། ཨ་ནས་སྒྲིང་པོ་བྱས་ཡ་ ཡོད་རེད། ད་གཞན་པ་གཅེ་ཡོད་རེད་ཟེར་ན།།། ད་ཡང་གོ་སྐབས་ཡག་པོ་མ་ཐུང་ན་བོད་ཀྱིས་ཁྱིམ་ཚང་ཨ་འདྲ་ མེད་པ།། ཁྱིམ་ཚང་ནང་ལོག་ཕྱིན།། ཁྱིམ་ཚང་གིས་ངོས་གནས།།།།། ཟ་ཁང་ནང་གིས་བོད་ཀྱིས་ཁ་ལག་ཟ་ཡ་དེ་ ཡང་ བར་སྐོར་དང་དེའི་ཕྱོགས་དེར་ བོད་ཀྱིས་ཁ་ལག་ཟ་ཡ་མང་པོ་ཡོད་རེད།།། ཡིན་ནུ་ཡང་མི་ཁ་ཤས་གིས་ད་ གོང་ཁྱེར་ནང་ནས་ཟོས་ན་ངོག་ཙམ་བྱོ་བ་ངོག་ཙམ་གཅིག་པ་རེད་མི་འདུག་ཟེར།། དེའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་ཚང་ནང་ལ་ཕྱིན་ ནས་དེ་འདྲའི་ཐོ་བ་ཚྱོང་ཡ་ཨེ་འདྲའི་བས་མ་ཐྱོ་ཡོད་ན། ཡང་གཅེ་ད་སོ་སོའི་ངོ་ཤེས་པ་ཨེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཁྱིམ་ཚང་ ནང་ཕྱིན་ན་ཐོ་བ་མ་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་རེད། གང་འདྲ་སུ་ལབ་ན་ ཁྱིམ་ཚང་ནང་ལོག་ཕྱིན་ན་སོད་ཀྱིས་འཚོ་བ་ གང་འདྲ་སུ་སྒྲེལ་ཀྱི་ཡོད་མེད།། ནང་མའི་ཁ་ལག་གང་འདྲ་བཟོ་གི་ཡོད་མེད།།། ད་ གཅེ།།། ཟ་ཁང་ནང་ཕྱིན་པ་ ངང་ ད་ནམ་རྒྱུན་ནང་ནས་བཟོ་པའི་ཁ་ལག་ངོག་ཙམ་གཅིག་པ་ཡོད་མ་རེད།། ནང་ལ་ཕྱིན་ན་ད་སོད་རང་གིས་ ངག་དུ་ཁ་ལག་གང་འདྲ་སུ་ཟ་གི་འདུག་ ཁ་ལག་གང་འདྲ་བཙོ་གི་འདུག།།། ད་ཚང་མ་མཐོང་གི་ཡོད་རེད། ད་ ཁྱིམ་ཚང་ལ་འགྲོ་ཡ་ཐུང་ མཁན་རྩོང་ཁྲིད་ཡ་ཐུང་ན་དེ་ལས་ཡག་འ་ ཡོད་རེད།།།། དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་

English translation:

Other than the monasteries, you can also visit the must-go the *Barkhor*[1], it is an important place in terms of politics and amusement. In Lhasa, local people consider going to Lhasa means going to Jhokang and the *Barkhor*. However, for Khampas and Amdopas, going to Lhasa means going to see the whole [of] central Tibet. There are many Indian and Tibetan stores in the *Barkhor*. The Tibetan stores sell various jewelries and clothes. If you walk around the *Barkhor* and when you walk to very front, you will see the entrance to the *Jokhang*, and there are [a] few juniper offering platforms. At each direction around Jokhang, there are four big prayer flags pillars. Many prayer flags are tied to the pillar. When you walk around the *Jokhang*, you will see many jewelry and cloth shops. You

[1] an area of narrow streets and a public square located around Jokhang Temple in Lhasa, Tibet. http://en.wikipedia.org/wiki/*Barkhor*

must go to the *Barkhor*. Many foreigners favor Tibetan rugs and carpets, they also favor Tibetan traditional wooden handicrafts. Handmade carpets, rugs and other Tibetan traditional crafts are found in the stores around the *Barkhor*. *Thangkas* that are painted purely with gold or with other natural pigments are sold around the *Barkhor*. There are also Tibetan traditional herbs you can purchase around the *Barkhor* and many Tibetan medicine shops where you can purchase any Tibetan medicines you want. Besides these, you can also get Kham, Amdo and Lhasa robes and anything you want. When you walk a little bit from the *Barkhor*, you will get to the food market; you can get many Tibetan groceries there, such as cheese, *tsampa*, meat (either dried or fresh), you can find all in the market. If you are an outsider coming to Lhasa, you must go to the *Barkhor*. Another thing you can enjoy in Lhasa is the opera house, a great way to learn about Tibetan culture. You can enjoy different kinds of Tibetan dance that they perform. It is not that expensive to go to the opera. There are usually many people in the opera house, you will enjoy Tibetan singing and dance there. The opera house is little different from the bars in America, you go inside, find your seats, get your drink and then you watch the show, there isn't such thing as after party. It is more like an environment where you gather with family and friends to drink, watch show and then go home, you don't stay after the show to have a party or dance. Some opera houses have Tibetan circle dance to entertain the customers, that's when you can participate in the dance with the performers. What are other things you can do? Let me think… If you get chance, you can visit local Tibetan families, although there are many Tibetan restaurants around the *Barkhor*, however many people think to actually go to a Tibetan family's house feels more rich than simply eating Tibetan food in the restaurants. If you have the idea of visiting a Tibetan family or have friends who can take you there, you will experience something different. You will learn how Tibetans make a living, the food they eat, and their life. The foods that are made in the home is little different from those in the restaurants, visiting a family is where you learn the real side of Tibetan livelihood. I think it is going to be a lot of fun if you ever get the chance to visit a Tibetan family.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

© 2013 Five College Center for the Study of World Languages and Five Colleges, Incorporated